

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

ч. 99 січень – березень, 1994

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Велика Британія — ЗСА — Канада — Німеччина

Польща - УКРАЇНА - Словаччина

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

ОРЛИНИЙ КРУГ

"ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" - журнал новацьких виховників.

Виходить кварталюно.

ч. 99.

Січень - Березень 1994.

Редагує колегія:

УКРАЇНА: Ігор Бушак, Оксана Заліпська, Іван Нагірний, Віталій Окуневський, Богдан Олексій, Олеся Омельчук, Микола Ханас.

ЗСА: Денис Беднарський, Орест Гаврилюк, Стаха Гойдиш, Надя Кулинич, Теодосій Самотулка.

Відповідальний редактор - Сірий Орел Орест.

Рисунок на обгортці мистця М. Григорііва.

Відбито офсетом у Філядельфії. Наклад 300 прим.

Ціна поодинокого числа: 5.00 дол. Річна передплата: 15.00 дол.

Всі права застережені.

Copyright by Plast, Ukrainian Youth Organization, Inc.

Printed in U. S. A.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Orest Hawryluk, M. D.

321 Linden Drive

Elkins Park, PA 19117

U. S. A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

Denys Bednarsky

35 Marsac Pl.

Newark, NJ 07106

U. S. A.

.....

ФУНДАТОРИ "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ":

Родина і приятелі св.п.бр. Славка Кравса
Сірі Орли Людмила і Петро Дармограї
2-ий Курінь УПС "Ті, що Греблі Рвуть"
Великий Пл. Курінь "Хмельниченки"
Крайова Пластова Старшина З. С. А.
20-ий Курінь УСП "Лісові Мавки"
10-ий Курінь УПС "Чорноморці"
Сіра Орлиця Стаха Гойдиш
Сірі Орли Орест і Аня Гаврилюки
101-ша РОВ "Квітка Щастя", 1991
Пластова Станиця Філядельфія

Ватага Бурлаків
Пл. сен. В. і Д. Гойдиші
Загін "Червона Калина"
Пластова Станиця Чікаго
28-ий К. УПС "Верховинки"
Крайова Пл. Старшина Канада
3-ий Курінь УПС "Лісові Чорти"
Пластова Станиця Нью-Йорк
Головна Пластова Булава
Пластова Станиця Торонто
Сірий Орел Тарас Когут

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Вогонь Орлиної Раді

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

З давніх літ український нарід зберіг звичай у різдвяному часі ходити з колядою. Колядники мандрують від хати до хати прославляючи Новонародженого Бога й складаючи побажання господарям. Їх обдаровують ласощами, а то й грішми.

Під сучасну пору подекуди затратилось первісне значення колядування, а то - прославлення Ісусика, пошанування других. Буває, що головною ціллю коляди вбачають зібрання грошей. Навіть, коли це є на добру ціль, нам не вільно плекати такого наставлення серед пластунства.

Приємно, отже, почути, що в Україні відроджуються давні традиції. Молодь ходить колядувати для приємності своєї й других. Творяться групи, які підготовляють коротенькі сценки з козою, чортом, жидом і т.д. А вже верхом колядницького мистецтва слід уважати вертеп, який дійшов до нас ще з часів Козаччини. Бурсаки ходили з вертепом, тобто змайстрованою скринькою, в якій ролі відігравали ляльки. Вертеп звичайно мав два поверхи - на одному йшла дія на релігійну тему - народження Христа, а на другому - на світську.

Напишіть нам, як Ваше новацтво ходило з колядою. Пришліть світлини новацьких колядників, дієвих осіб у виступах, вертепів. Чекаємо!

ХРИСТОС РОДИВСЯ! - СЛАВІТЕ ЙОГО!

Щиро вітаю Вас:

СКОБІ

Сирин Орел Орел

Мудрість Сірих Орлів

ЦЕРЕМОНІЯЛИ

СКЛАДАННЯ ЗАЯВИ ВСТУПУ

Упродовж 6 - 9 зайнять новак-прихильник (не носить однострою) запізнається з іншими новачками-прихильниками чи новачками, поволі включається до новацького гурту, вивчає "заяву вступу", а батьки полагоджують формальності впису дитини до Пласту вкл. з придбанням новацького однострою. У визначений виховником день новак-прихильник приходять в однострою, але без хустки, на збірку гнізда чи спеціальні сходи самостійного роя (а якщо лише декілька новачків-прихильників - на апель станиці), щоб скласти заяву вступу.

Новак-прихильник складає заяву вступу індивідуально. Заяву приймає гніздовий згл. впорядник самостійного роя.

На команду: "До заяви вступу виступлять новаки-прихильники..." (якщо лиш один - "Новак-прихильник... до заяви вступу виступи!"), новаки-прихильники виступають із круга і стають на три кроки перед гніздовим, біля якого стоїть його помічник, звичайно впорядник даного роя, який держить у руках хустки та обручки до хусток. Гніздовий (впорядник самостійного роя) підходить до новака-прихильника й питає:

"Чи ти запізнався вже з пластунами новачками?"

"Чи ти хочеш належати до новацького гурту?"

"Чи ти знаєш заяву вступу?"

"Прошу сказати!"

Новак-прихильник говорить: "Хочу бути..." Тоді гніздовий, одержавши від помічника хустку, робить декілька фалдів і накладає її поверх коміра, говорячи: "Приймаю тебе до Уладу Пластунів Новачків", подає йому ліву руку і вітає його новацьким привітом "Готуйсь!" Новак підносить зігнуену в лікті праву руку з випрямленими і відхиленими від себе двома пальчиками (в формі "V") і відповідає: "Готуйсь!" Потім гніздовий підступає до другого новака-прихильника і переводить ту саму церемонію складання заяви вступу.

Чергова команда: "Привітаємо новопринятих новачків привітом 'Готуйсь!'" Кінцева команда по заяві вступу: "Новачки - вступити на свої місця!"

Замітка:

1. Церемоніяли є однакові в УПН-ів і УПН-ок. Тому в УПН-ок читай "новачка", "новачка-прихильниця" там, де є написано: "новак", "новак-прихильник".
2. Під час церемоніялу складання заяви вступу не питати новачків: "Чи приймаєте його до новацького гурту?", бо можете наразити новака-прихильника й себе на неприємності й прикрості, коли якийсь пустун зробить прикий жарт, вигукуючи: "ні!"

СКЛАДАННЯ ОБІЦЯНКИ ТА ІМЕНУВАННЯ

Новак, який виповнив вимоги до І-ої проби, був допущений і пройшов новацький змаг першої новацької проби, а також ігровий комплекс "Сторожі родинного вогнища", складає Новацьку Обіцянку на станичному апелі, збірці гнізда, чи на сходинах самотійного роя або за згодою гніздового в таборі. Новацьку обіцянку та іменування переводить гніздовий згл. впорядник самотійного роя.

Викликані новаки стають лавою три кроки перед гніздовим, якому асистує один із впорядників (впорядник даного роя). Гніздовий дуже коротким словом впроваджує новаків до основного церемоніялу, на пр.: "Новаки! Ви виповнили вимоги до І-ої проби, успішно перейшли новацький змаг і ігровий комплекс 'Сторожі родинного вогнища'. Зараз ви складатимете Новацьку Обіцянку".

Команда: "Струнко!" Гніздовий: "Повторяйте за мною -
Обіцяю: Любити Бога й Україну,
помагати другим,
придержуватись Новацького Закону".

Команда: "Спочинь!" Гніздовий підходить з асистентом до новака і прикріплює новацьку відзнаку (орлятко) до сорочки, 25 мм. над серединою лівої грудної кишені. А потім каже: "Іменую тебе новаком-жовтодзюбом" і прикріплює відзнаку першої проби до лівого рукава, посередині між ліктем і надпліччям. Подає новакові ліву руку, вітаючи його привітом "Готуйсь!" І так гніздовий переводить церемоніял з кожним новаком.

Команда: "Привітаємо новоіменованих новаків-жовтодзюбів тричі 'Готуйсь!'" Кінцева команда: "Новаки-жовтодзюби - вступити на свої місця!" Аналогічно переводимо іменування юних орлят і орлят ("Іменую тебе новаком - юним орлям", "Іменую тебе новаком-орлям").

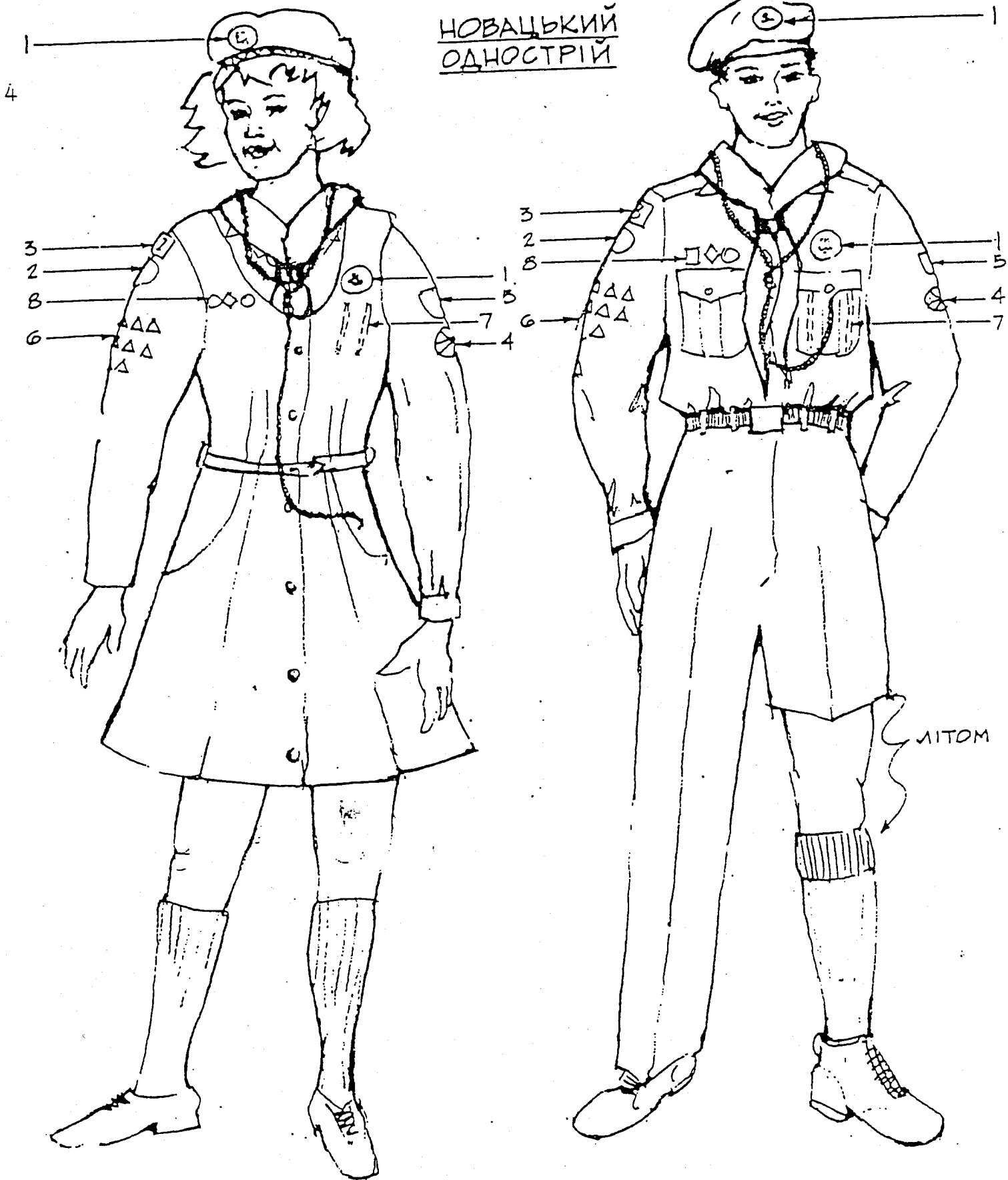
ПРИЗНАННЯ НОВАЦЬКИХ УМІЛОСТЕЙ

На збірці гнізда згл. на сходинах самотійного роя гніздовий (впорядник), а в таборі звичайно комендант, прикріплює новакові на правий рукав однострою відзнаку вмілості (відзнаки вмілостей) та вручає посвідку. Вітає його, а новаки вигукують тричі "Слава!"

(За "Інформатором" ч. 1/6/)

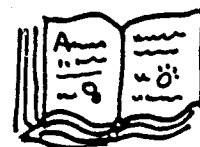
НОВАЦЬКИЙ
ОДНОСТРІЙ

1. НОВАЦЬКА ВІДЗНАКА
2. ВІДЗНАКА ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО РОЯ
3. ВІДЗНАКА ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО ГНІЗДА
4. ВІДЗНАКА НОВАЦЬКОГО СТУПЕНЯ

5. ВІДЗНАКИ ІГРОВИХ КОМПЛЕКСІВ
6. ВІДЗНАКИ НОВАЦЬКИХ ВМІЛОСТ
7. ВІДЗНАКА НОВАЦЬКОГО ДІЛОВОД
8. ВІДЗНАКИ ТАБОРІВ І ЗУСТРІЧЕ

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

І Я, ЯК БАТЬКО

Зустрів якимось Вовк Коня та й каже:

-Захотілось мені конини. З'їм тебе.

-Ну що ж, кумцю,- зітхає Кінь, -їж мене. І батько твій любив попоїсти кінського м'яса.

-Мій батько? Ти його пам'ятаєш?

-Пам'ятаю. Як його не пам'ятати! Такий порядний був... Ніколи не їв коней з підковами. Завжди знімав, перше ніж з'їсти.

-І я, як батько,- сказав Вовк, -дай зніму з тебе підкови. З якої ноги почати?

-Твій батько починав із задньої...

-Ну то й я почну з задньої... Давай ногу!

Підняв Кінь ногу. Нагнувся Вовк, щоб зняти підкову, а Кінь його як брикне кованим копитом! Аж свічки засвітили Вовкові в очах. Ледь живий до лісу доповз.-

ЗА ЛІСОМ, ЗА ПРАЛІСОМ ЗОЛОТА ДІЖА СХОДИТЬ.

Катруся розповідала бабусі:

— А Сергійкова мама таку загадку нам загадала: за лісом за пралісом золота діжа сходить. І каже, що діжа — це дерев'яна діжечка, в якій хліб роблять. А як же діжечка може сходити?

Бабуся засміялася:

— То тільки так кажуть, що діжа сходить, а насправді сходить тісто в діжі. Покладуть у тісто дріжджі, воно й починає підійматися, а тоді вилазить з діжі балабухою. Балабуха велика, кругла, ясна, як сонечко. Люди шанують хліб, шанують і сонечко і люблять прирівнювати хліб до сонця, а сонце до хліба. Вийде на світанку людина з хати, і їй здається, що отам за лісом сяє золота діжа і з неї, мов балабуха, викочується ясне сонечко.

— Ой, як ти гарно розказала! — скрикнула Катруся.— Всі загадки про місяць, сонечко і зірки дуже красиві. Що люди люблять, про те гарно й розказують!

— Правда твоя,— промовила бабуся і погладила онучку по голівці.

ПІВЕНЬ ТА ПАВИЧ.

У сиву давнину жили два сусіди — півень і павич. Півень був дуже гарний, і вбрання на ньому було також прегарне. Золотисте, блискуче пір'я переливалося на сонці всіма кольорами райдуги. Все птаство заздрило півневі. Пишний і гордовитий був півень. Ні з ким навіть не розмовляв, окрім павича. Походжав дуже поважно, так само поважно й зерна дзьобав.

Дружив півень лише з павичем. Той був його добрим сусідом, проте убрання в павича було непримітне, сіреньке. Ніби й не рівня півневі, та жили в злагоді.

Якось зібрався павич у далекі краї. Зажурився, що не показне на ньому вбрання. З заздрістю дивився на півня й гадав: «Ото було б щастя, коли б мав я таке пір'я, як у півня! А моїм хіба ж можна похвалитися птаству в далекому краї? Ні, сором і на очі показатися чужоземцям. Чому б не попросити допомоги в півня?.. Попрошу його одяг. Невже відмовить?»

І павич звернувся до півня. Дай, мовляв, одягнутися в твоє. Я завтра повернуся з мандрівки і віддам. Півень поміркував та й каже:

— А що я робитиму, коли ти до ранку не повернешся?

Павич відповів:

— Якщо мене не буде до світанку, ти крикни, і на твій голос я обов'язково явлюся. Якщо ж мене не буде і вранці, то кричи в обід. А коли і в обід не вернуся, то кричи ввечері. До вечора я, звичайно, буду.

Півень повірив павичеві, скинув своє прегарне вбрання й віддав приятелю. А сам одягнувся в незавидне павичеве. В новому одязі павич став найпрекраснішим птахом на всьому світі. Щасливий і гордий, рушив він у далекі краї.

Минув день. Минула ніч. Півень чекав на павича, а того все не було. Занепокоївся півень. Не втримався, закричав:

— Ку-ку-рі-ку!

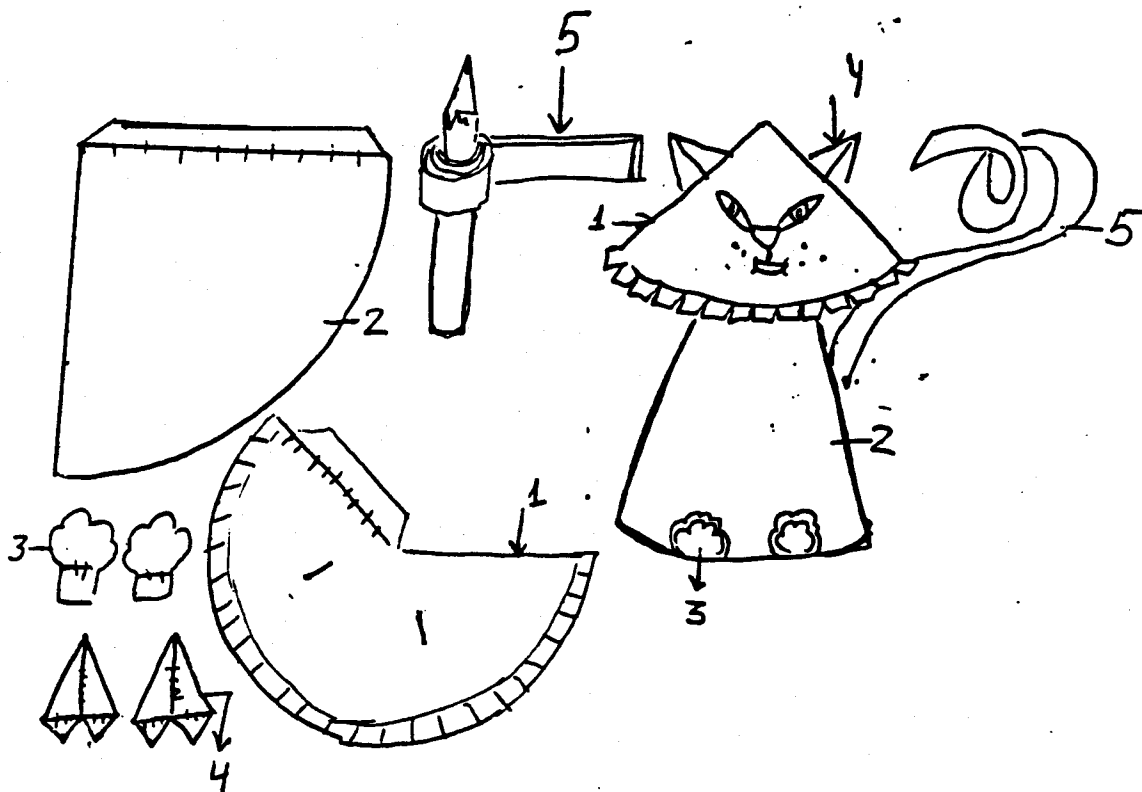
Та павич однаково не явився. Ще раз і ще закричав півень. І знову даремно. Зажурився півень, став чекати, коли настане обід. Настав обід. Знову кричить півень, а павича немає. Чекає вечора. Настав вечір. Півень кличе павича, а того не чути.

Отак і пропав павич, а разом з ним і розкішне вбрання. З того часу півні щоденно кричать три рази: «Ку-ку-рі-ку!» Вранці, в обід і ввечері. Кличуть павича, що колись привласнив їхнє прегарне вбрання.

МАНИКЕТИЧЕМО

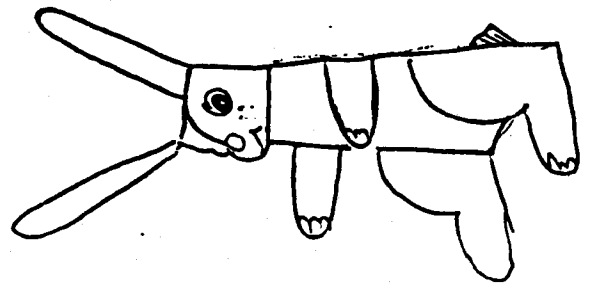
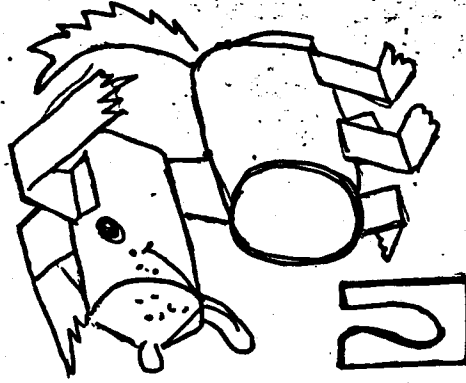
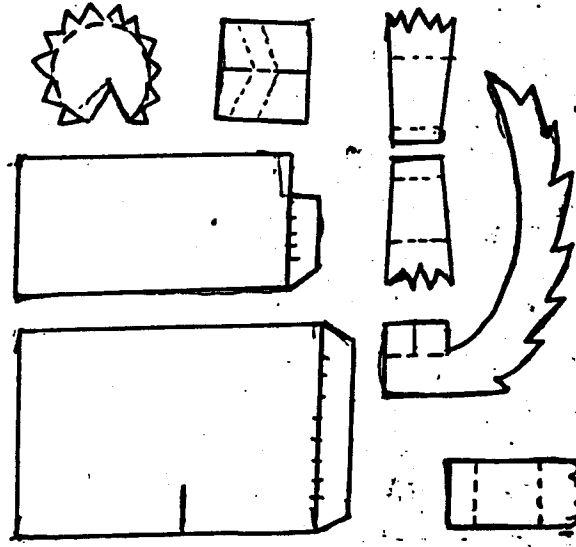
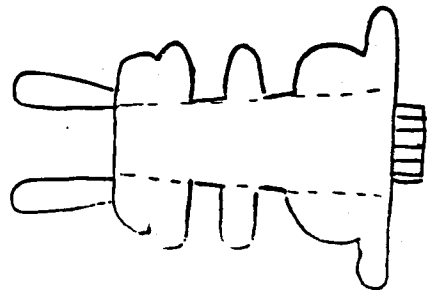

Kim Myra

Зачеуб
наперобуц

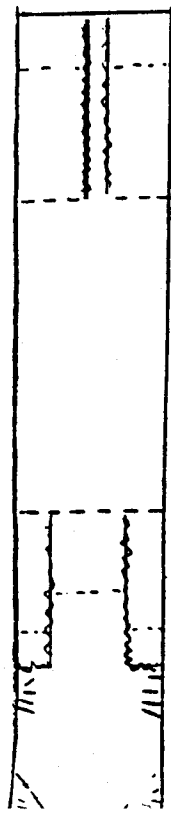
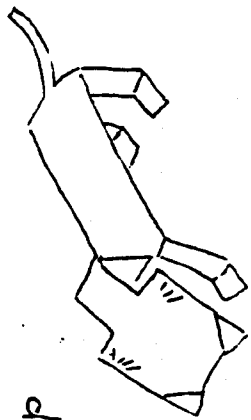
деч Цібро
} шні зрыг

Сногаску склімі гаробы; трыгуб,
могі і'сграмі і'е кшечо; шукнае і'а
вуха, ногы, тэ хвост.

ПАПЕРОВІ ФІГУРКИ

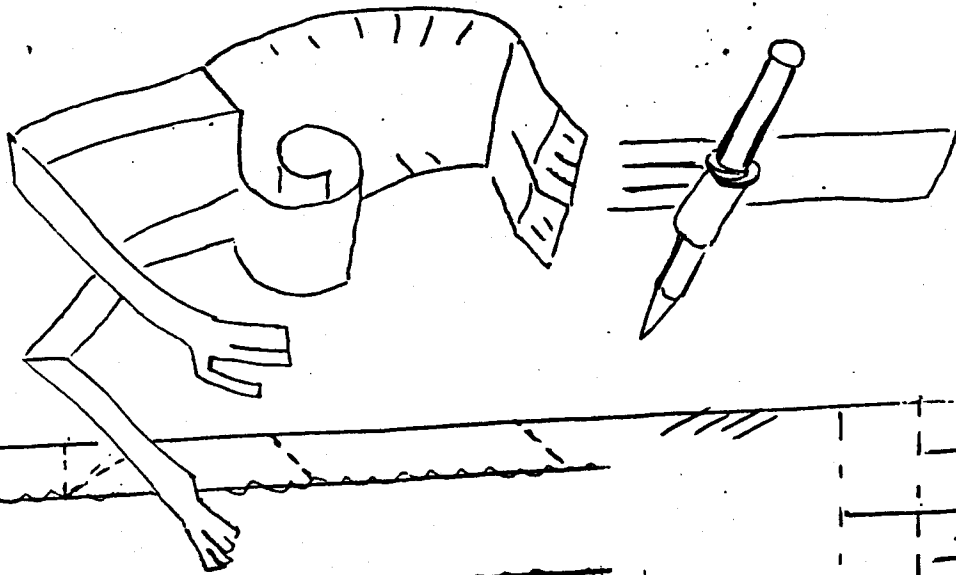
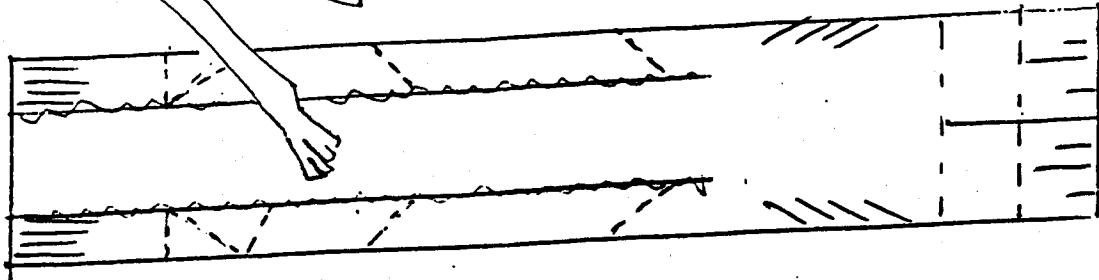
тигр

Функції:

- 1) Для виготовлення фігурки використовуємо лише 1 лист паперу.
- 2) В процесі роботи не відіганяйте шкелю застиг мистка паперу!
- 3) Відіганяйте шкелю, розносячи папір:

2) МАВПА

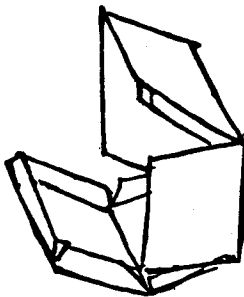
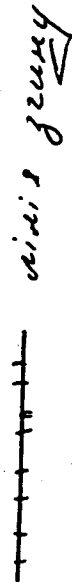

Іграшки

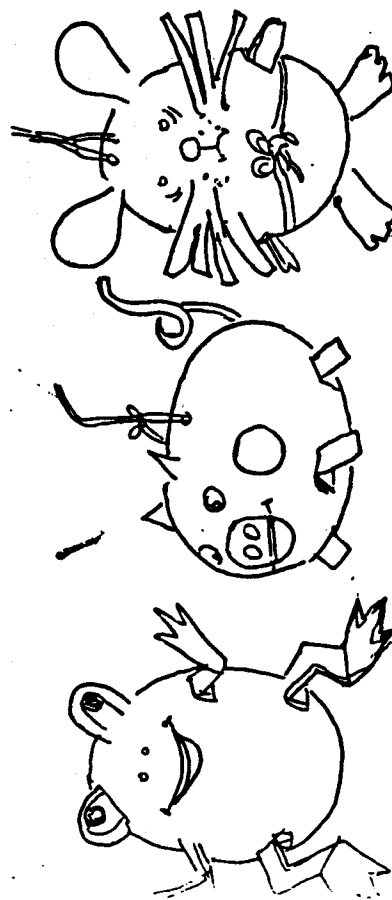
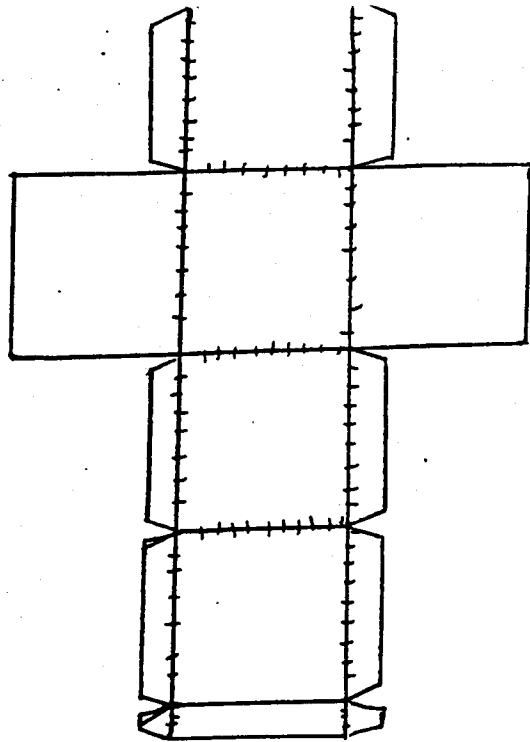
Гімова - шкоряла з-під айця з якого
видувається вміст за допомогою
пробитих дірочок.

Ці елементи до малюються є
приклеюються.

Скринька

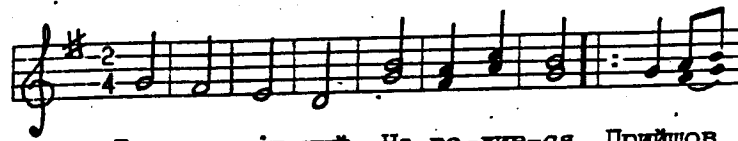

10

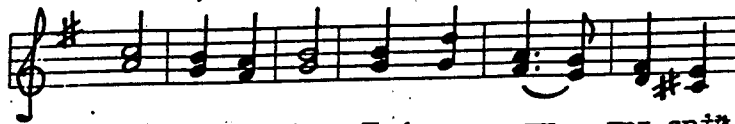

Діти Співають

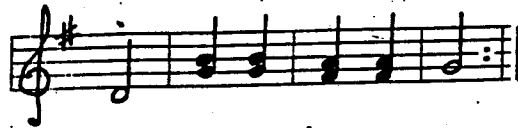
БОГ ПРЕДВІЧНИЙ

Бог предвіч-ний На-ро-див-ся, Прийшов

днесь із не-бес, Щоб спас-ти люд свій

весь І у - ті - шив - ся

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь
І утішився.

2 р.

В Вифлеємі народився:
Месія Христос наш
І Пан наш, для всіх нас
Нам народився.

2 р.

Ознаймив се Ангел Божий:
Наперед пастирям,
А потім звіздарям
І земним звірям.

2 р.

Діва сина як породила,
Звізда ста, де Христа
Невіста Пречиста
Сина зродила.

2 р.

Тріє царі йдуть со дари:
До Вифлєсма міста,
Де Діва Пречиста
Сина повила.

2 р.

Звізда їм ся об'явила:
В дорозі о Бозі,
При волі, при ослі
Іх ознаймила.

2 р.

Тріє царі, де ідете?
Ми ідем в вифлєсем
З желанєм, спокоем
І повернемся.

2 р.

Іншим путем повернули,
Погану, безстидну,
Безбожну іроду
Не повідали.

2 р.

Йосипові-ангел мовить:
З Дитятком і з Матков,
З бидлятком, ослятком
Най ся хоронить.

2 р.

"Слава Богу!" заспіваймо,
Честь Сину Божему
І Пану нашому
Поклін віддаймо.

2 р.

БОГ СЯ РАЖДАЄ

Бог ся раждає, хтож Го може знати!
Ісус Му ім'я, Марія Му Мати!
Тут ангели чудяться,
Рожденного бояться,
А він стоїть трясеться,
Осел смутно пасеться.
Пастиріє клячуть,
В плоти Бога бачуть,
Тут же, тут же, тут же, тут же, тут!

Марія Му мати прекрасно співає,
хор Ангельський їй допомагає!
Тут ангели чудяться...

Йосиф старенький колише дитячко;
Люляй же, люляй, мале Отрочатко!
Тут ангели чудяться...

Три царі славні до Христа приходять;
Ладан і миро, золото приносять.
Тут ангели чудяться...

А пастиріє д'Ньому прибігають,
яко царя свого витіають;
Тут ангели чудяться...

І ми днесь вірно д'Ньому прибігаймо,
Богу рожденну, славу, честь віддаймо
Тут ангели чудяться...

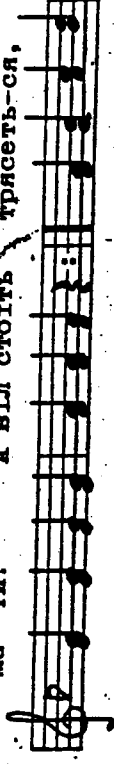
БОГ СЯ РАЖДАЄ

Бог ся раж-да-є, хтож Го мо-же
І - сус Му і - м'я, Ма-рі-я Му

зна-ти! Тут Ан-ге-ли чу-дять-ся
Ма-ти! А від стоїть трясеть-ся,

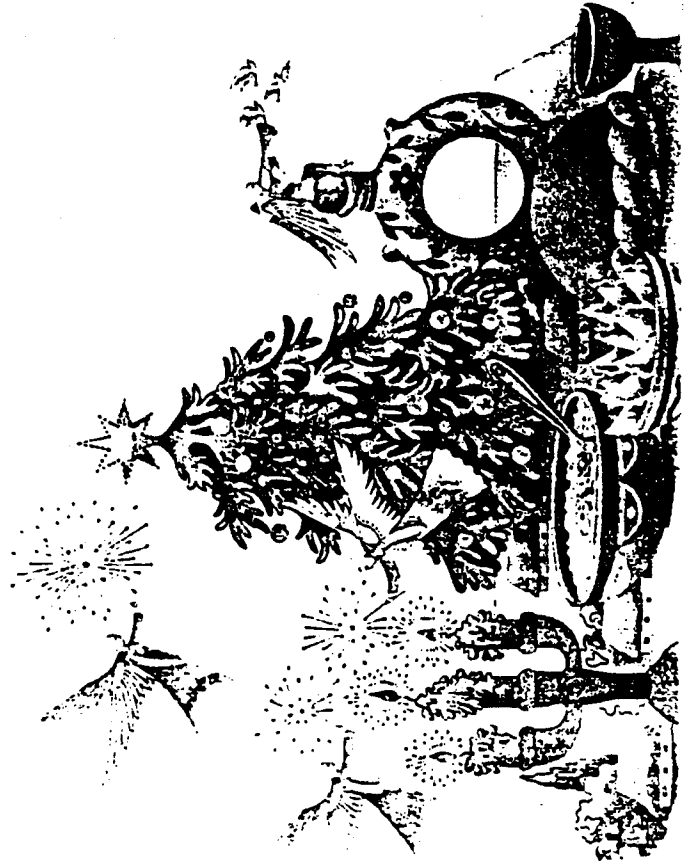
Ро-жен-но-го бо-лять-ся Пасты-рі-є
О-сел смутно пасеться.

клячуть, В плоти Бо-га ба-чуть, Тут-же

тут-же, тут-же, тут-же, тут!

В ВИФЛЕЄМІ НОВИНА

В Ви-фле-о-мі по-ви-на, Ді-ва
 Си на по-ро-ди-ла По-ро-ди-ла в благо-
 да-ти Не-по-ро-ч-на Ді-ва Ма-ти Ма-рі-я.

В ВИФЛЕЄМІ НОВИНА

В Ви-фле-є-мі но-ви-на,
 Ді-ва Си-на по-ро-ди-ла,
 По-ро-ди-ла в бла-го-да-ти
 Не-по-ро-ч-на Ді-ва Ма-ти
 Ма-ри-я.

По-ло-жи-ла на сні-
 в ви-фле-є-мь-ській я-с-ки-ні,
 Йо-сип Ді-ву по-ті-ша-є,
 По-ви-ва-ти по-ма-га-є
 Ма-рі-ю.

Сла-ва Бо-жа і х-ва-ла
 У-вер-те-пі на-ста-ла:
 З не-ба Ан-ге-ли злі-та-ють,
 З Си-ном Бо-жим про-сла-в-ля-ють
 Ма-рі-ю!

Сер-ед тем-ної но-чі
 Ді-вне світ-ло б'є у очі
 Я-сна зор-я зас-ві-г-ла,
 Де ді-тя-тко по-ро-ди-ла
 Ма-рі-ю.

Не-да-ле-ко па-сти-рі
 Па-сли ста-до в до-ли-ні,
 До-вер-те-пу при-бі-га-ють
 І з Ді-тя-т-ком тут ви-та-ють
 Ма-рі-ю.

На ко-лі-на при-па-да-ють,
 По-да-ру-н-ки скла-да-ють:
 "Що у-бо-г-и-й да-ти мо-же,
 Жерт-ва-ус-мо, Си-ну Бо-ж-ий,
 Ма-рі-ю."

Ще при-хо-д-ять три ца-рі
 аж зі-схо-ду зві-зда-рі,
 Ді-ля І-су-са ста-в-ля-ть щиро
 Ла-дан, зо-ло-то і ми-ро
 Ма-рі-ю.

І ми те-ж по-спі-ш-и-мо,
 Да-ри Бо-гу при-несі-мо,
 У ло-ко-рі при-бі-га-ймо,
 З Си-ном Бо-жим все бла-га-ймо
 Ма-рі-ю.

ВО ВИФЛЕЄМІ НИНІ НОВИНА

Во Ви-фле-є-мі ни-ні но-ви-на,
 Пре-чи-ста Ді-ва зро-ди-ла Си-на:
 В я-сла-х спо-ван-ти-й по-мі-ж бід-
 ля-ти Спо-чив на сні-ні

Бо-г не об-ня-ти-й

ВО ВИФЛЕЄМІ НИНІ НОВИНА

Во Ви-фле-є-мі ни-ні но-ви-на,
 Пре-чи-ста Ді-ва зро-ди-ла Си-на:
 В я-сла-х спо-ван-ти-й по-мі-ж бід-ля-ти
 Спо-чив на сні-ні Бо-г не-об-ня-ти-й.

В-же Хе-ру-ви-ми сла-ву спі-ва-ють,
 ан-ге-ль-ські хо-ри Па-на ви-ва-ють,
 Па-сти-р у-бо-г-и-й не-се що мо-же,
 Щоб по-да-ри-ти Ді-тя-т-ко Бо-же.

А я-сна зор-я сві-ту го-ло-си-ть:
 Ме-сія ра-ді-сть, ща-стя при-несі-ть!
 До Ви-фле-є-му спі-ш-и-ть всі ни-ні
 Бо-га зві-та-йте в бід-ній Ді-ти-ні!

За світ-лом зі-р-ки, де-сь аж зі-схо-ду
 Й-ду-ть три влад-ки кня-жо-го ро-ду,
 Зо-ло-то да-ри, ка-ди-ло, ми-ро
 В-раз з сер-цем чи-стим не-су-ть в офі-ру.

Ма-рі-я Ма-ти Си-на ле-лі-є,
 Йо-сип ста-ре-нь-кий пе-лен-и грі-є,
 А Цар всь-е-ві-та в зим-ні і бо-ло
 Бла-го-сло-ви-ть нас на лі-п-шу до-лю.

І-су-се ми-л-ній, ми не бо-га-ті,
 Зо-ло-та да-рів не мо-же-м да-ти,
 Та дар цін-ні-ш-ий не-се-м від ми-ра,
 се ві-ра сер-ця і лю-бов щі-ра.

Гля-нь оком ш-и-рим, о Бо-ж-ий Си-ну,
 На на-шу з-ем-лю на У-кра-ї-ну,
 Зі-ш-ли-й з не-ба дар про-све-т-лі-кий,
 Щоб Т-я сла-ви-ла во ві-ч-ні ві-ки.

МІЛІЦІОНЕР І ЗЛОДІЙ

Учасники: Довільне, але паристе число гравців.
Місце: Домівка, або майдан.

Для старшого новацтва. Вибираємо одного міліціонера й одного злодія. Решта учасників стають кількома лавами й у кожній лаві гравці держаться за руки. Поміж лавами є "вулиці". Міліціонер має зловити злодія який перебігає вулицями поміж лавами. Ні міліціонер ні злодій не може перейти через лаву гравців до сусідньої "вулиці" - вони це можуть зробити тільки на кінці лави/вулиці. Під час погоні виховник може, коли захоче, дати знак (на пр. свистком) і тоді всі виконують "праворуч". В той спосіб утворюються нові вулиці, прямовисно до попередніх. Тоді міліціонер і злодій мусять змінити свою тактику. Якщо до трьох хвилин міліціонер не зловить злодія, то міняються ролями, а через наступних три хвилини вибираємо нового міліціонера й нового злодія.

КАЛАТАЛО

Учасники: Довільне число.
Місце: Домівка, або майдан.
Виряд: Кілька гудзиків у металевій коробці.

До металевої коробки вкладаємо кілька гудзиків, щоб калатали, коли трясемо коробкою. Один гравець іде в середину круга. Йому зав'язуємо очі. Один з учасників кидає (не передає!) коробку до когось іншого. Той хто зловив, мусить коробкою швидко потрясти (щоб було чути калатання) і зараз же відкинути її до когось другого. Новак усередині має вказати рукою на особу, котра держить коробку. Коли вкаже правильно, міняється місцем з тим грачем, котрий тримав коробку.

ВУЖ

Учасники: Довільне число.
Місце: Майдан.

Найкраще гратися на майдані, але можна теж і в великій залі. Всі стають рядом і кожний держиться цупко того, хто стоїть перед ним. Перший є "головою" вужа, а останній - "хвостом". Голова має вхопити хвіст, не розриваючи ряду. Хвіст, так само не розриваючи ряду, втікає на боки, щоб голова його не вхопила. Коли голова вхопить хвіст, іде на кінець і стає хвостом, а головою буде другий у ряді гравець.

ПОСТАВА

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка.

Виряд: Звукозаписувач зі стрічкою музики, книжка для кожного гравця.

Кожний гравець кладе на голову книжку й тоді всі маршують кругом кімнати, під звуки музики. Коли виховник перерве музику, кожний мусить зупинитися, прилякнути на одне коліно й піднести руки вгору, та так, щоб книжка не впала з голови. Кому книжка впаде - той виходить із гри. Гра продовжується, аж лишиться переможець.

РОХКАЙ СВИНКО

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка.

Виряд: Хустка і подушинка.

Всі сидять у крузі крім одного, який є посередині зі зав'язаними очима. Він дістає подушинку й підходить до когобудь у крузі, кладе йому подушинку на коліна й сідає на неї. Тоді каже: "рохкай, свинко, рохкай". Той, у кого на колінах він сидить, каже тричі: "рох-рох-рох". Перший має пізнати по голосі, хто то є. Якщо вгадає, тоді "свинка" йде досередини. Коли ж не вгадає, пробує з іншим учасником.

МУЗИЧНИЙ ГОСТИНЕЦЬ

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка.

Виряд: Дрібничка обгорнута багатьма листками паперу, звукозаписувач і музичка стрічка.

Приготуймо якусь дрібничку, на пр. табличку шоколяду або малу іграшку й обгорнім її многими листками паперу. Діти сидять у крузі й передають гостинець з рук до рук, під звук музики. Коли виховник зупинить музику - той, хто держить гостинець, розгортає один шар паперу. Тоді мандрівка гостинця продовжується далше з музикою. Хто здійме останній шар паперу - одержує гостинець.

ІНІЦІЯЛИ

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка.

Кожний, по черзі каже своє ім'я і прізвище. Тоді, протягом одної хвилини, має назвати як найбільше речей у домівці, яких назва починається його ініціалом. На пр.: Вітя Климовський може назвати: вікно, ваза, вішак, а теж: канапа, крісло, капелюх. Ніхто не виграє, бо на деякі ініціали може бути важко знайти предмети.

ОСЛЯЧИЙ ХВІСТ

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка.

Виряд: Рисунок осла, хустка, й олівець.

На стіну чіпляємо на великому папері рисунок осла, якому бракує хвоста. По черзі, зав'язуємо очі кожному гравцеві, даємо йому олівець і кажемо дорисувати ослові хвіст. Виграє той, що нарисує хвіст найближче до осла.

ВАРТОВИЙ

Учасники: Непаристе число.

Місце: Домівка або майдан.

Одного вибирають вартовим і ставлять на кінці кімнати або майдану, задом до інших гравців. Решту ділимо на пари. Кожна пара, держачися за руки, має підкрастися до вартового й доторкнути його. Коли вартовий почує шелест, обертається і вказує на пару, яка мусить повернутися на лінію старту. Виграє перша пара, яка діткне вартового.

ГОРОБЦІ І СТАТУІ

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка або майдан.

Гра для молодшого новацтва. Всі є горобчиками - бігають, стрибають, махають крильми (руками). Коли виховник крикне: "Стоп!", тоді кожний мусить застигнути в поставі, в якій був у той мент. Хто тоді порушиться - киходить із гри. Хто залишиться останнім - виграє.

ПЕРЕГОНИ НАЗАДГУЗЬ

Учасники: Паристе число.

Місце: Майдан.

Гравці стоять парами, один напроти другого, й подають собі обі руки. На даний знак починаються перегони, при чому один член пари біжить назадгузь, а другий, держачися першого, біжить уперед. Коли досягнуть лінії на протилежному кінці майдану, тоді біжать назад, помінявшися ролями. Котра пара перша перебіжить туди й назад - виграє. Не вільно оглядатися під час бігу.

Самодіяльна Гра

СОЛОВЕЙ

Жив колись купець. Багато було в нього всякого добра. Килими у купця в домі — перські, посуд у нього на столі — китайський, халати на купцеві — з Туреччини, слуги в нього — з Індії. Куди поїде купець — звідусюди привезе щось на спогад.

І був у цього купця соловейко. У клітці жив. У великій, гарній клітці. Стіни клітки із срібних прутів сплетені, дах із кришталю викаладений, підлога золотим піском посипана.

Нічого не жалував купець для свого соловейка.

Щодня — на зорі, ополудні і на заході сонця — служник приносив соловейкові холодної води в перламутровій черепашці і добірного зерна на бурштиновій таці. І жив соловейко не знаючи лиха й турбот. А що вже співати — над мастаками був мастак.

«Та йому живеться в мене краще, ніж на волі», — думав купець, слухаючи, як співає соловейко.

От якось зібрався купець у своїх купецьких справах до чужоземної заморської країни. Довідався про це соловейко та й каже:
— Послухай, мій пане, ти завжди був лас-

кавий до мене, ні в чому не відмовляв. Виконай же й цього разу мою просьбу. Ідеш ти до мене на батьківщину. Там, у гранатовім саду, живе вся моя рідня, всі мої брати і сестри. Піди до них і скажи, що шлю я їм усім поклонів безліч. Та ще скажи, що я живий-здоровий і ні на що не скаржуся.

— Добре, — мовив купець, — неодмінно зроблю, як ти просиш.

І вирушив у дорогу.

От приїхав він у ту заморську країну, продав свій крам, накупив усяких дивинок і, скінчивши усі свої справи, подався шукати сад, про який казав йому соловей.

Ходив, ходив і ось прийшов у сад незнаной краси.

Квіток там — видимо-невидимо. Гранатові дерева мовби хто помалював червоним — так рясно там плодів.

Повітря навкруги — солодко-запашне і аж тремтить од солов'їного співу.

Подивився купець — бачить: на кожній гілці сидить соловей і аж заходиться піснею. А один то вже так вспіває, так витьохкує, що з ним ніхто зрівнятися не може.

«Оце, певне, родич мого співуна», — подумав купець, підійшов до дерева та й каже:

— Послухай-но, соловейку! У мене вдома у срібній клітці живе твій брат. Загадав він

клянятись тобі і всій своїй рідні і сказати, що сам він живий-здоровий, їсть ситно, п'є смачно і нічим не журиться.

Почув соловей ці слова і, як підтятий, упав на землю.

Купець не знає, що й робити. Нахилився до слов'я, — а той уже не динє.

Крильця розпустив, дзьоба розтулив, лежить — не ворухнеться.

«Ех, даремно я йому про брата нагадав! — подумав купець. — Видно, дуже він тужив за ним та побивався... А тепер лихові не зарадиш».

Підняв купець неживого слов'я і кинув геть у траву.

А соловейко тільки вдарився об землю, зараз і ожив.

Пурхнув на дерево, затьохкав, засвистів і з гілки на гілку, з дерева на дерево — полетів у гущину саду.

— Куди ж ти? Постривай! — гукнув купець. — Скажи мені, що передати твоєму братові? Він же не дідждеться од тебе звістки.

Та соловей йому на те нічого і, весело співаючи, зник у зеленій гущавині.

Сумний приїхав купець додому.

— Що, пане, чи переказав ти мій привіт? Чи привіз мені звістку від рідних? — спитав його соловей.

— Привіт я твій переказав, — мовив купець, — а ось тобі вітання не привіз. Мабуть, твоя рідня не хоче знатися з тобою. Твій брат і слухати мене не схотів, прикинувся, що неживий. Та ще так хитро: крила розпустив, дзьоба розтулив — не скажеш, що не мертвий. Отож я взяв та й кинув його у траву. А він — як тільки вдарився об землю — враз ожив і полетів собі від мене... Тобі й спасибі за вітання не сказав.

Почув це соловейко й зажурився. Цілий день не їв, не пив, не озпався.

А вранці, як служник приніс йому холодної води в перламутровій черепашці і добірного зерна на бурштиновій таці, соловей лежав у клітці мертвий.

Мало не заплакав купець з горя.

Чого він не робив, щоб оживити соловейка!

Сам йому воду в дзьоба лив, і в руках його грів, і на траву вносив — дуже вже любив він солов'я! Та тільки як не впадав, ніщо не помогло. Умер соловейко.

Покликав тоді купець служника і сказав йому занести мертву пташку десь далі від дому. Служник так і зробив. Виніс солов'я за огорожу, де скидали всяке сміття, та й кинув.

А соловейко тільки вдарився об землю — зараз ожив і, весело співаючи, полетів на свою батьківщину.

— Спасибі за добру пораду! — гукнув він купцеві на прощання.

Бо це ж купець, сам того не тямлячи, розказав соловейкові, як урятуватися з неволі. А чого не втямив купець, про те здогадався соловейко.

Оксана Іваненко

КУЛЬБАБКА

Почалося це тоді, коли висока тополя, що росте край дороги і бачить далеко-далеко навкруги, була маленькою, тоненькою тополинкою. Значить, це було дуже багато років тому!

Але й тоді, як і тепер, щороку раптом сніг робився водою, і вона швидкими струмками наперегонки бігла вниз по долинах. І вже всі знали, що разом із струмками біжить весна.

На небі сонце сміялося так, що не відповісти йому усмішкою було б просто нечемно. Тому всі ходили і сміялися.

І ось що трапилося, коли тополинка була ще маленькою і тоненькою, а після зими прибігла весна.

Струмки нишпорили по левадах, по луках, і один з них вирішив навіть побігти під землю. Там він усім сказав, що вже весна, і всіх переполошив.

Звичайно, зерняткам, що потрапили туди торік, було дуже нудно лежати. Куди не повернешся — скрізь земля: і згори, і внизу, і праворуч, і ліворуч. Навіть і повертатися було не варто, тому зернята лежали не рухаючись.

Але від струмка земля стала м'якою — швидше, швидше в невідомий сонячний світ! Потяглися з зерняток тонкі зелені паростки й обережно, щоб не забруднити своїх свіжих листочків, почали витикатися з чорної землі.

Вилізла і маленька кульбабка. Її насіння лежало глибше від інших, їй було далі йти.

Коли вона вилізла, вже все навколо було зелене. Тільки такої кульбабки вона не побачила. Вона була одна.

— Добридень! — сказала вона привітно травичці. — Добридень! — сказала вона тополинці. — Добридень! — сказала вона сонцю.

— Чому ж ти не вітаєшся до мене, до вітру? — раптом почула вона сердитий голос, і її ніби хтось штовхнув.

— Але ж я не бачу вас! — відповіла скромно кульбабка. — Коли б я бачила вас так, як сонце, як тополю, як траву, я б, звичайно, і вас привітала.

— Хіба ти не знаєш, що я найдужчий у світі! — закричав вітер. — От я захочу й зірву тебе і занесу ген-ген!

— Не треба мене рвати, вітре! — заговорила благально кульбабка. — Мені тут так добре, я познайомилася з усіма квітами й деревами, а коли ти зірвеш мене — я зав'яну, умру.

Та вітер не послухав, заметався, загойдав усі дерева і квіти.

— Пригинайся до землі! Пригинайся до землі! Тримайся міцніше! — шепотіла тополинка. — Ти така маленька, і стеблинка в тебе м'яка — він не зломить тебе. Тримайся міцніше.

І справді, нічого не вдіяв вітер з кульбакою, повіяв, посердився і полетів собі, а вона стала тільки міцнішою. За ніч ще трошки підросла кульбабка і ще трохи підросли всі квіти, що жили на луках, — медок, сон-квітка, дзвіночки, зірочки.

Стеріг їхнє поле старий жук. Вранці загудів він, і прилетіло в гості багато метеликів, бджіл, жуків.

— Доброго ранку, бджілкі! — закричала кульбабка. — Доброго ранку, метелики! Доброго ранку, жуки й бабки!

І всі квіти привітно порозкривали свої чашечки і давали гостям солодкого квітчаного соку досхочу.

Раптом низько-низько пролетів над квітами старий жук-сторож. Полохливо прислухалися до нього всі: і комахня, і квіти, і навіть тополинка. Вона знала, що жук-сторож так сповіщає їх усіх, коли змінюється погода, і одразу кульбабка почула, як щось захитало її, і вітер заговорив до неї:

— Ти знову не привіталася до мене! Досадно йому було, що така гарна кульбабка не помічає його, вітру!

— Я ж не бачила вас! — знову відповіла кульбабка.

— От нажену я зараз хмари, полле дощ — і ти загинеш! — закричав вітер і полетів гнати хмари.

— Я не хочу гинути! Мені так добре жити! — затремтіла кульбабка.

— Нічого, ти тільки нап'єшся води, умиєшся і освіжишся! — заспокоююче прошептіла тополінка.

І справді — раптом почав падати прямий дощ. Він лив, і половина сонця заховалася за хмари, а половина визирала: а що робиться на землі, бо там весною завжди дуже весело, і сонцю хотілося все бачити. Всі краплинки сяяли на сонці від його проміння і сліпили очі. Це був веселий сліпий дощик!

Прилетів після дощу вітер, а кульбабка, вмита, свіжа, ще краща стоїть і сміється. Не може витримати вітер.

— Я зірву тебе, — каже він, — мені сумно літати самому по горах і по луках. Полетімо разом!

— Я не хочу літати з тобою, — засумувала кульбабка, — я зав'яну, умру.

— А, так ти не хочеш літати зі мною, з найдужчим у світі! — закричав вітер. — Так я полечу геть, і хай сонце пригріє так, що ти сама покличеш мене. Подивлюсь, як ти розмовлятимеш зі мною завтра! — і подався ген за гору.

Злякалася кульбабка — і вірить, і не вірить вітрові.

— Ну, що ж, — каже, — прилітай завтра!

Прилітає вітер назавтра, бачить, — нема кульбабки, на її стеблинці якась кулька з пушинок.

— А, так ти обдурила мене!

Залютував вітер, дмухнув, і розлетілися

пушинки по всій луці. Забули всі кульбабку: і трави, і квіти, і метелики, і старий жук-сторож. Адже старий він був, йому найлегше було забути.

Одна тополінка згадувала та сумувала за кульбабкою, бо ніколи ще не бачила вона такої сонячної привітної квітки.

Минуло літо, настала осінь, прийшла зима, і раптом знову пригріло сонце, із снігу зробилася вода, і прибігла весела весна. Ще стрункішою стала тополінка, була вже вища за всіх дівчат, що підходили до неї.

Зазеленіли луки. І раптом побачила вона, що скрізь, де впали торік пушинки з кульбабки, вирости жовті кульбабки, такі точнісінько, як її подруга.

— Добридень, сонце! Добридень, травичко! Добридень, тополінко! — закричали всі вони разом, і всі дзвіночки задзвеніли їм у відповідь, і все листя загомоніло.

— А, вас багато тепер! — закричав вітер. — І ви знову не шануєте мене! Я зірву вас!

Але, як і торік маленьку кульбабку, не зірвав їх вітер, не змив їх дощ, не схотіло палити сонце, а зробилися вони за кілька день легкими пушинками. Тільки тоді вітер спересердя розніс їх навколо.

Це було багато років тому...

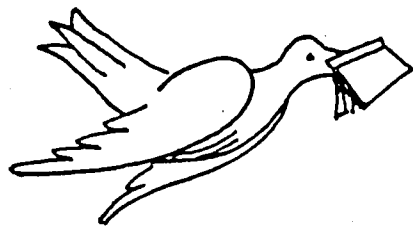
Тепер тополінка висока-висока, її й тополінкою незручно називати, а всі звать тополею, і вона бачить далеко-далеко навколо, що рік — то далі. І цього року вона побачила: навіть на сирій далекій скелі зацвіли жовті сонечка — кульбабки.

А вітер уже пересердився. Не можна ж стільки сердитися! То він уже за звичкою їх скрізь розносить.

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

21

О. ЗАЛЕСЬКИИ

Ілюстрації В. ЗАЛУЦЬКОГО

ЗИМОЮ В ЛІСІ

Земля вкрита немов великим білим полотном. Наче на сторожі стоять непорушно безлисті кущі та дерева. Нам здається, що ліс заснув. Але спинімся на кілька хвилин, станьмо тихо під старим дубом і уважно приглядаємось — може побачимо які сліди життя в цьому ніби замерлому царстві. Дуб щось шепоче. Це ворухаться сузі листки, вони спадуть з його галузок щойно навесні. Тепер вітер злегка ними ворухить, і вони розмовляють між собою, може згадують красу минулої осени.

На снігу бачимо дрібненькі, ледве помітні сліди. То лісові мишки недавно вилазили з-під снігу, але, видно, сховалися, бо сліди губляться в дірці. Нічого мишкам тут тепер шукати, вони мають свої хідники-тунелі під снігом, а там і поживи для них подостатком: ще з осени лежать горішки та насіння лісових рослин, а між корінням дерев або в сухій траві є тепле гніздечко. Тільки біда, як лисиця почує крізь снігове покривало їхнє лігво й наскочить на мишку — тоді пропадай, бо й утікати нікуди! Та лисиця на мишей не дуже ласа, хібащо голод притисне. Вона шукає більшої здобичі, щоб було чим як слід пожитися.

А ось між деревами майнула ніби чиясь тінь. То лисиця вилізла з нори. Поглянула на сніг і невдоволено схилила вниз голову. Нерада вона, бо ж тепер її на снігу видно, тяжко буде щонебудь зловити. Коли не було снігу, то колір її шерsti так добре зливався з сухим листям, що всяку тваринку можна було непомітно підійти й упіймати.

Іде вона за цим дрібненьким мишачим слідом. Мабуть, не доножалася гнізда мишей, бо йде по-

волі далі. Нараз спиняється, широким скоком кидається в сніг і вже держить у зубах зайчика! Він, бідолаха, звечора на лісовій галявині вигрібав з-під снігу суху траву, а сніжок падав, падав і прикрив зайчика білим покривалом. Зайчик був із цього радий і так під снігом, немов у печері, заснув. Та лисиця почула його крізь сніг. Була б мала добрий сніданок, та зайчик стрепенувся, вирвався з її зубів і великими стрибками почав утікати. Вночі сніг зверху трохи стверд від морозу, і зайцеві було легше бігти, а лисиця западалася у снігу. Зайчик добіг до купця тернини, що ріс на краю лісу, і заховався серед колючих галузок. Лисиця не могла його досягти, бо куди ж їй з довгим пушистим хвостом дістатись у середину колючого купця! Не одна колючка поранила шкіру зайчика, та все ж таки він урятувався від лисячих зубів.

Лисиця пішла далі шукати їжі, і ми втратили з очей і її, і зайчика, що певно тремтів зі страху в кущі. Тим часом у лісі почувся якийсь стукіт. Недалеко на дубі бачимо чорного дятля в червоній шапочці. Сидять, підпершись хвостом, міцним дзьобом розбиває кору дерева й добуває з-під неї личинки жучків-короїдів. Вони ж зимують під корою.

Почула стукіт лісова куниця, що спала в дуплі дерева, й висунула з отвору дупла голову. Ага, це дятель! Стала підкрадатися до нього: буде добрий сніданок, бо дятель за працею не помітить куниці. Та в дятля добрий зір і слух. Він побачив ворога й полетів у ліс. Ще й підняв голосний

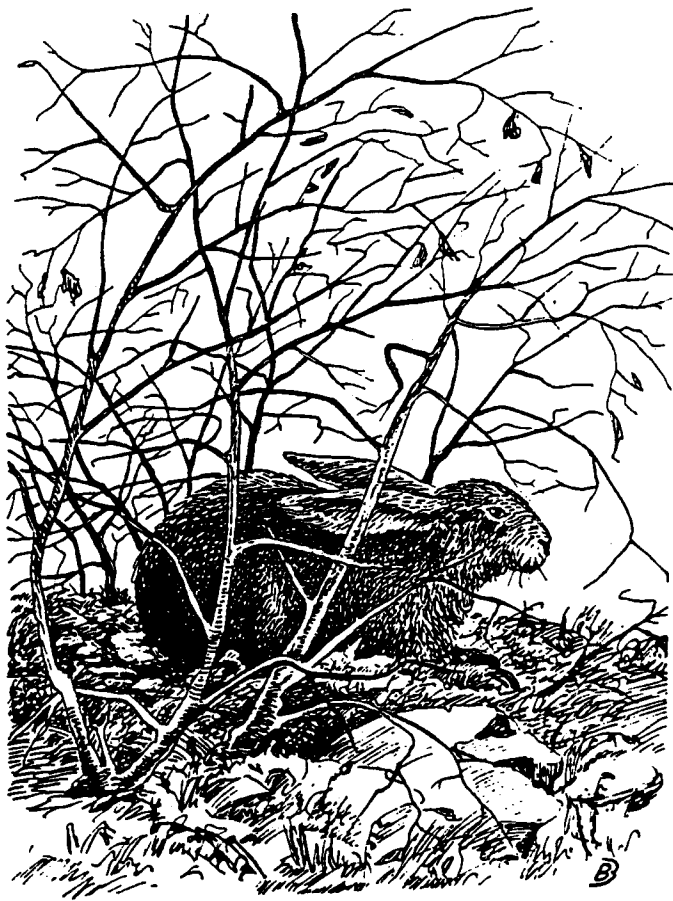

крик. Почула його сойка чубата, що десь сиділа на дереві, об'їдаючи пуп'янки бука, бо кращої поживи для неї взимі нема. А сойка знає все, що діється в лісі — і не тільки знає, але й усім це розголошує. Своім криком затривожила вона подруг-сорок, і всі вони вчинили такий вереск — бож куніця всім їм ворог — що куніці було вже не до ловів, і вона вернулася у своє душло.

Цікаво приглядатись до того, що діється в лісі, але стояти на одному місці холодно, і ми ступаємо в напрямі великої смереки, що пишно зеленіє серед безлистих дерев. Під нею і затишно посто-яти, бо на землі снігу майже нема, сніжинки спляють на широкім галуззі та блищать срібними іскрами в сонячному світлі.

Між гіллям смереки чути якийсь шелест — мабуть, хтось гостює у неї. Ось нам на голову падає луска смерекових шишок. То білочка, сидючи в верховітті, обгризає зубами луску шишки й вибирає з неї насіння. Не дуже то смачне, бо луска зліплена гіркою живицею, але що ж, кращу поживу важко тепер дістати. Восени заховала вона смачні лісові горішки в землі, але тепер вони під снігом, і нелегко їх відшукати. На тій самій смереці сидить ще й інший любитель насіння смереки — птах кривоніс чи радше криводзьоб. Йому ця праця йде легше: кривим дзьобом підважує луску шишки, і насіння саме падає йому в рот.

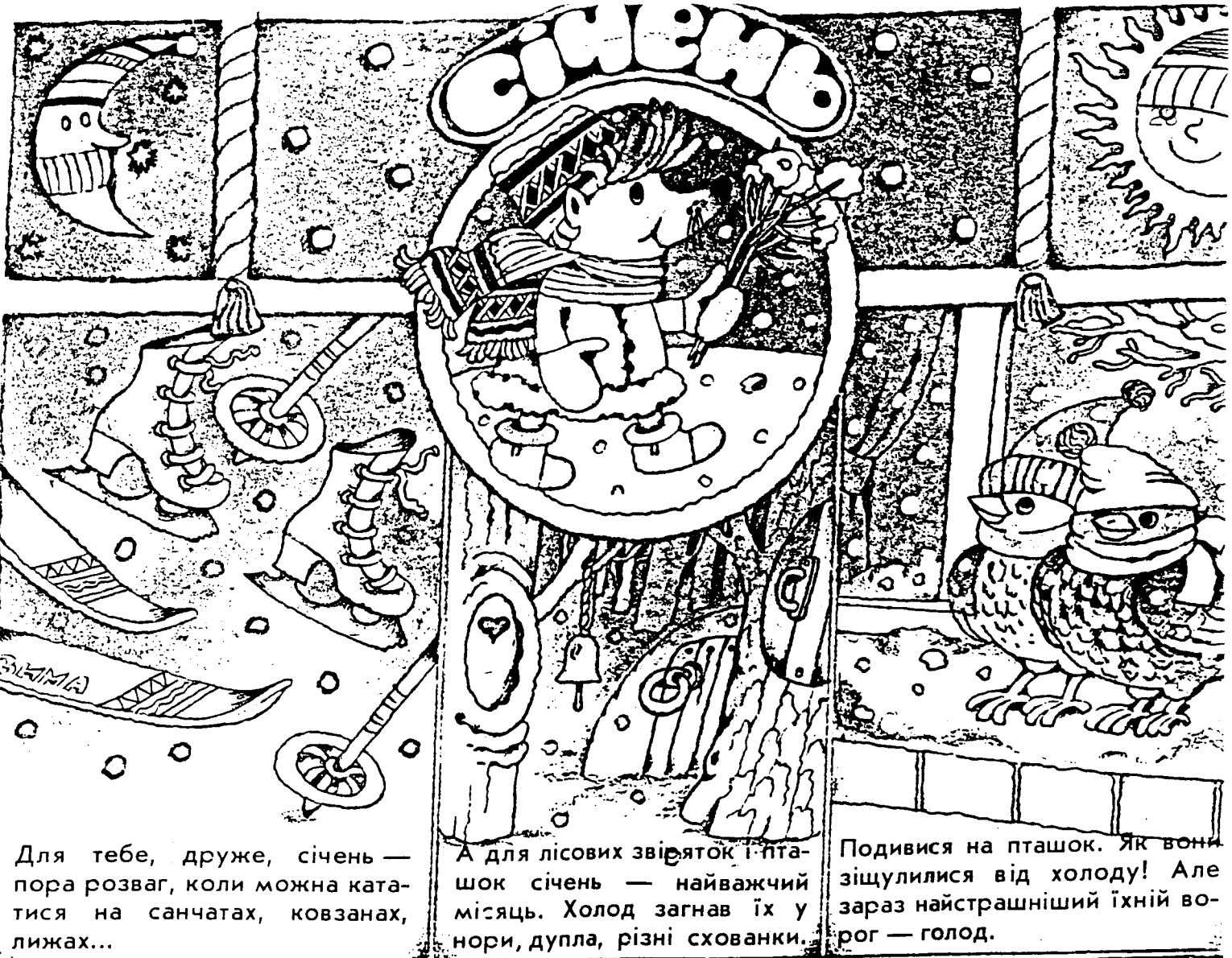
А ось, чи не цікаво? Між віттям смереки тихенький приємний спів. Це маленька пташина, королик, увихається по галузках, видаючи яєчка та личинки комах, що зимують у корі дерева. Ще й приспівує собі тихенько, мабуть, їжі досить, то

й чому не поспівати? А ворогів тут немає, бо густе гілля хоронить від несподіваного нападу ворогів.

Та зимовий день короткий. Сонце ховається за лісом. Скоро настане присмерк, і в лісі стане трохи страшно. Тож ходім додому!

Для тебе, друже, січень — пора розваг, коли можна кататися на санчатах, ковзанах, лижах...

А для лісових звіряток і пташок січень — найважчий місяць. Холод загнав їх у нори, дупла, різні схованки.

Подивися на пташок. Як вони зіщулилися від холоду! Але зараз найстрашніший їхній ворог — голод.

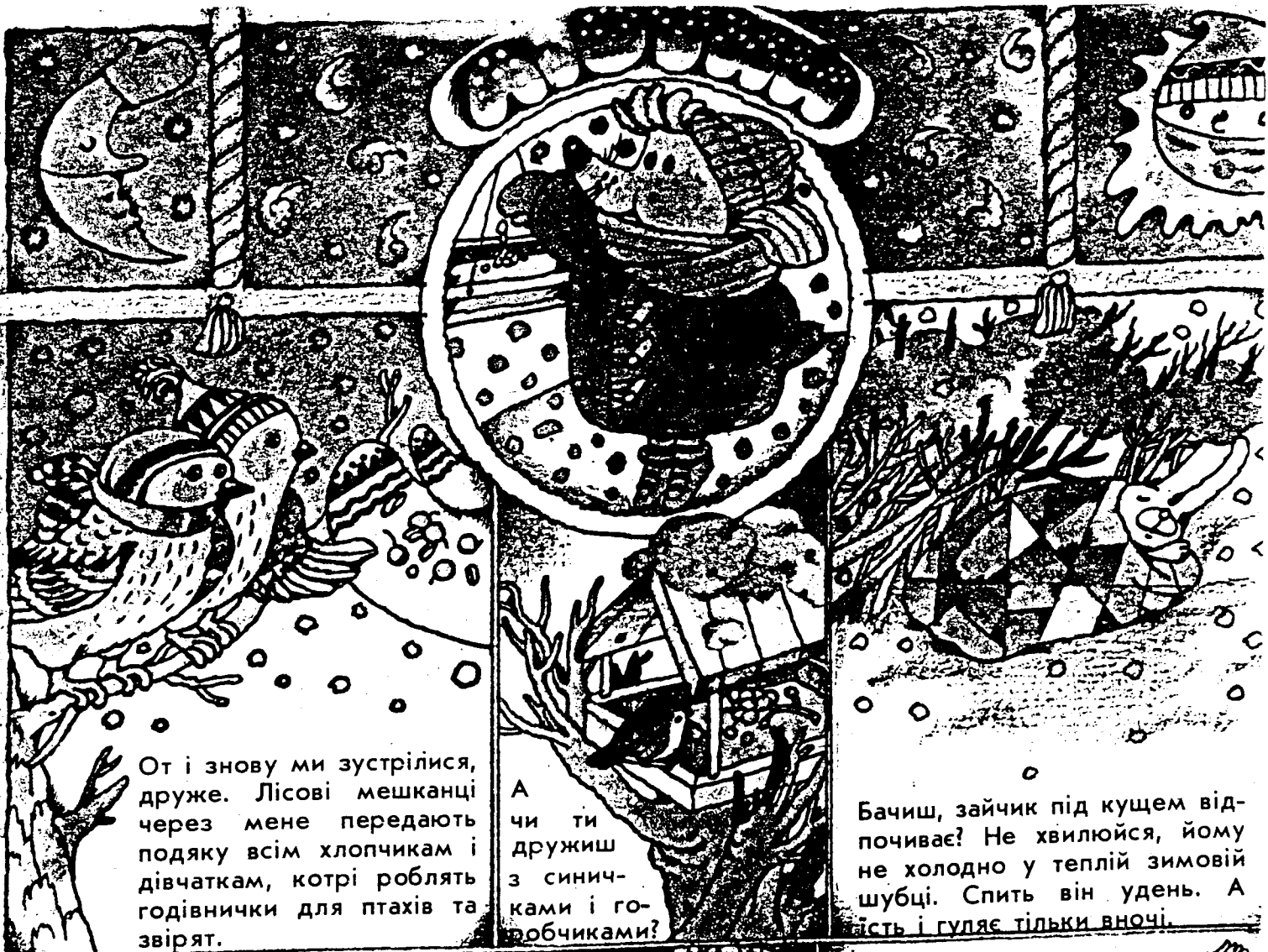
Але тільки-но стихне холодний вітер, ліс оживає. Он білочка скаче, ялинову шишку несе.

Там десь біжить зайчик у шубці кольору снігу. Саме про нього складено загадку: «Влітку — сірий, взимку — білий». Змінив сіре вбрання на біле — шукай тепер його, хитра лисичко!

Далеко чути стукіт лісового лікаря — дятла.

От і знову ми зустрілися, друже. Лісові мешканці через мене передають подяку всім хлопчикам і дівчаткам, котрі роблять годівнички для птахів та звірят.

А чи ти дружиш з синичками і горобчиками?

Бачиш, зайчик під кущем відпочиває? Не хвилюйся, йому не холодно у теплій зимовій шубці. Спить він удень. А їсть і гуляє тільки вночі.

Якщо снігу мало, зайчик розгрибає його лапками, знаходить травичку і їсть. Любить він також погризти молоді пагони і кору дерев.

Що це? У шишкарів з'явилися пташенята. Цих птахів навіть мороз не лякає! Тепло в дуплі, зручно, затишно, ще й мама крилами зверху накриє. А тато їсти носить.

Лисичка вирушає на полювання у поле, ходить навколо скірт соломи. Адже там взимку ховаються мишки — лисиччина їжа.

ЗАВДАННЯ. Мабуть, ти зрозумів, як важко зараз тваринам. Подумай, чим їм

може, вже час шпаківню робити? Запроси собі на допомогу батька або старшого

РОЗГАДАЙТЕ ?

25

Де лиш вступить, хатку носить - про нічліг ніде не просить.

Є невидимий, мов дух, але справжній з нього зух; як лиш нічка надійде, найсильнішого кладе.

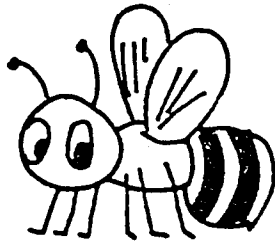
Стоїть тика невелика, а на тиці тій дімок; в дімку діти сиві, чорні, а над домиком вінок.

Чорним кроком походило, мудрі речі погубило - і лиш той їх все знаходить, хто до школи пильно ходить.

Біле, як сніг, надуте як міх, лопатами ходить, а рогом ість.

Летіла сорока, а за нею сорок сорок. Скільки їх було?

Подав: Старий Орел.

ПРИКАЗКИ

Виходить заміж, але чи вміє борщ зварити?

Ж Ж Ж

Дружба дружбою, а служба службою.

Ж Ж Ж

Коли б той розум ізпереду, що ззаду.

Ж Ж Ж

Масти Федя медом, а Федь усе Федьом.

Ж Ж Ж

Не оплачується шкірка за виправку.

Ж Ж Ж

Панахиду по живому не справляй!

Ж Ж Ж

Серця не уймеш.

ВІСТІ З ПОЛЬЩІ

ТАБІР "ПОТОЧИНА"

Мазури - це географічна країна, розположена над озерами, на півночі Польщі. На цій землі, де в 1947 році переселено багато українців, проходив другий окружний новацький табір "Поточина". Було це в днях 15 - 28. VII. 1993 року в осередку "Монтохем" біля міста Венгожево. Через два тижні липня на чудесно мальовничій країні, над озером Сьвенцайти, відпочивало новацтво з цілої майже Польщі. Табір числив 17 учасників та семеро виховників. Осередки, з яких приїхали діти, це: Щецін, Варшава, Познань, Гіжицко, Венгожево. Табір "Поточина" був на рівні першої новацької проби "Жовтодзюба", та для дітей, котрі недавно вступили до роїв.

Щоб приблизити читачам табір, віддаю голос новацці Адріянні Бутрим, яка в таборі склала I пробу, Обіцянку і закінчила новакування:

"Спогади з табору"

Табір почався 15 липня. Був це пластовий табір новаків і новачок "Поточина", біля міста Венгожево.

Коли приїхали ми, була погана погода й ішов дощ, але це не стало на перешкоді щоб заізнатися з іншими. Виявилось, що до нас приїхала одна сестричка з Америки - Адріяна й одна з України - Люба. Коменданткою була сестричка Мірка, а заступником сестричка Адріяна. Були також: сестричка Дарка, Агнешка, Аня, Йоля і братчик Богдан. Дітей не було багато. Новачки і новаки приїхали з Познаня, Щеціна, Варшави, Венгожева, Гіжицка.

Вставали ми о годині 7:30, потім прорух і молитва, а після того сніданок. Пізніше були різноманітні зайняття, на пр.: ігровий комплекс "Отрок", спів, зайняття в ланках умілостей. Тут були дві групи; перша - це "Лісові мавки". Ходили ми до лісу, пізнавали різні рослини. Два рази бачили ми білку й один раз зайця. Мали ми також свою криівку в лісі. Зайняття вела сестричка Агнешка. Друга група звалася "Грай-жучок". Тут братчик Богдан проводив різні гри та забави, а також розказував казки. Крім тих зайнятть були також інші приємності, такі як вогник, вечірка, купіль в озері, плавання на велосипедах водних. Одного разу виховники зробили нам несподіванку - прогулянку до Герложи і Святої Липки.

Ті, які відбули хоч один табір і ходили регулярно на сходи, складали новацьку Обіцянку. Зайняття з першої проби вела дуже цікаво сестричка Адріяна.

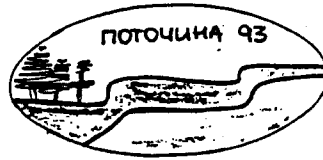
Не обійшлося без стійок, - це була велика радість і кожний хотів стояти. Під кінець табору сумно було розставатися, та не можна було інакше. Я споминаю табір дуже добре і надіюся, що буде більше таких таборів у моєму житті.-

Адріянна Бутрим

ЗГРРІ: Табір "Поточина" перед нарами.
ЗНІДУ: Новаци і новачки табору "Поточина"

ПРИВІТ

З НОВАЦЬКОГО ТАБОРУ „ПОТОЧИНА“

БІЛЯ МІСТА ВЕНГОЖЕВА, ПОЛЬЩА

ВІД 15-28 ого ЛИПНЯ, 1993

сестричка Люба Топорович
Україна

Бувьчанина Фанія Крич, Швес

комендант: Міркова Борова

братчик: Богдан Михайлик

сестр. Анішечка Солодуха

Катерина Ластівка сестр. Йоланта Борман - Мишар

Андрій Ориньчак

Ірава Козій

Тана Мизур

Андрій Грох

Даміан Козій

Павло Шмінди

Роксоляна Хранюк

Ірка Зінчук

Стефко Куцак

Анна Ориньчак

Ірка Бутрим

Ауріана Бутрим

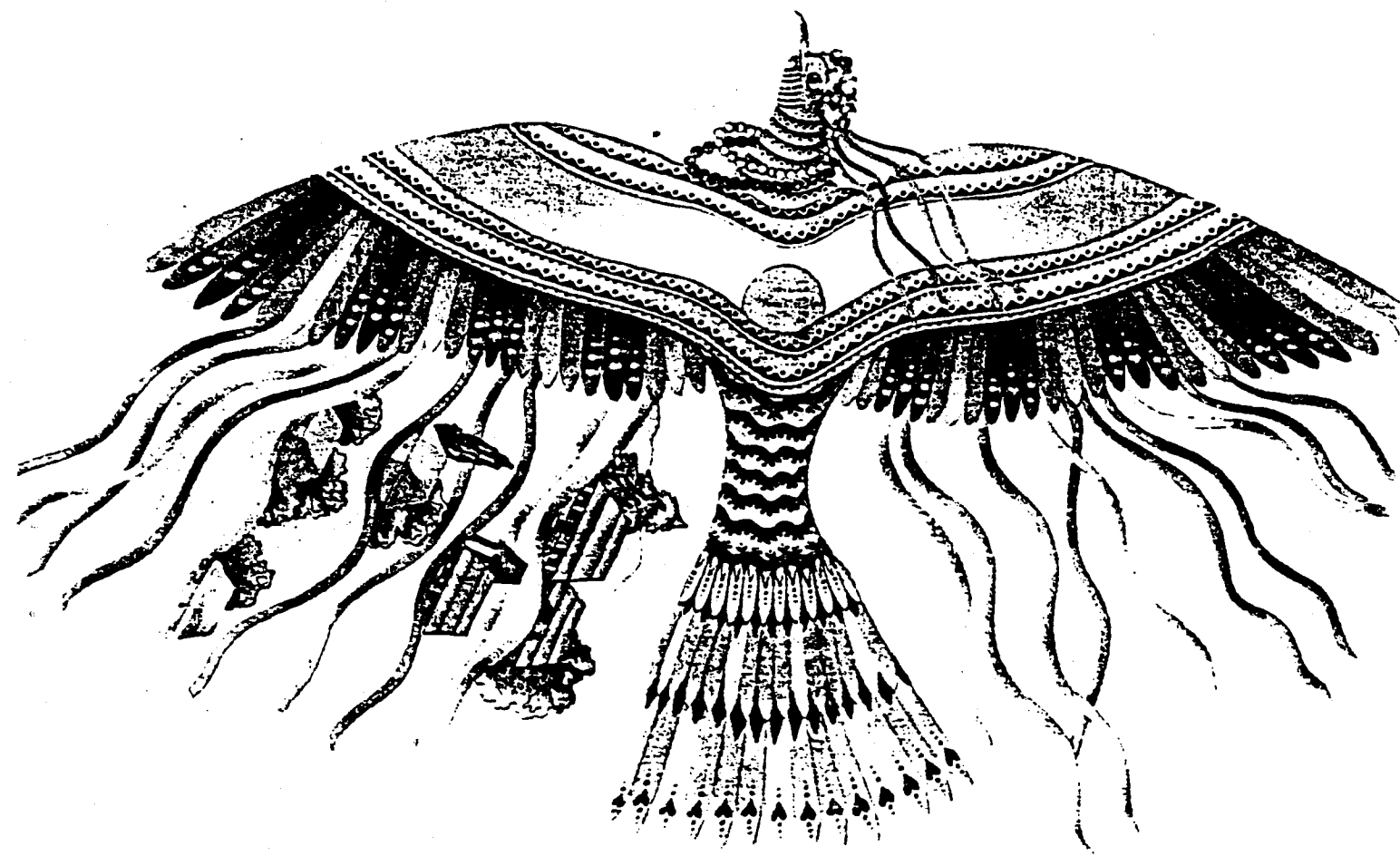
Роксана Бутрим

Я особисто хочу подякувати сестричці Адріані Слиж, сестричці Любі Топорович та всім сестричка /Марі, Агнешці, Ані, Молі/, братчикові Богданові за поміч у переведенні табору. Госвід здобутий у цьому таборі буде помічним у дальшій праці, а за рік зустрінемося знову щоб з нашими новаками пізнавати таємниці пластового життя.

сестр. Мірка Борова

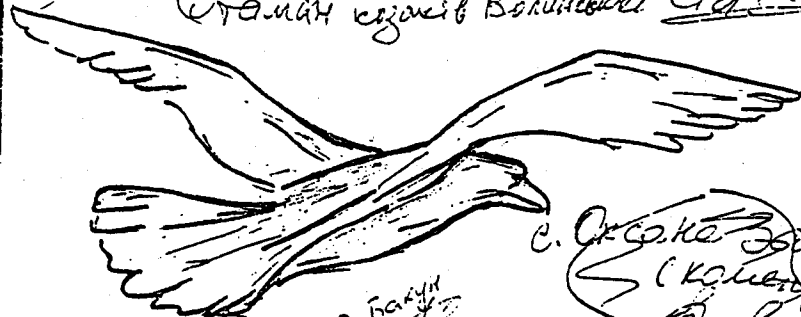
СТАН УПН НА ПІДСТАВІ ЗВІТІВ ЗА 1992Р.

Станиця	Новачки	Новаки	Разом
Нью Йорк	36	19	55
Філадельфія	55	32	87
Бостон	6	6	12
Лос Анджелес	6	2	8
Боффало	8	1	9
Ньюарк	58	34	92
Албані	5	5	10
Дітройт		21	21
Вашінгтон	9	11	20
Чікаго		36	36
Кергонксон	0	1	1
Гартфорд	6	0	6
Рочестер	9	6	15
Самітніки	3	5	8
Разом	195	179	374

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Орлан козач в Волинській Сізі... Р.В.Мельчук

осені ХРІСТИАНКИ, лише 1993р. м.г.т. Іван Богдан (Львів, Каленів)

с. Олександрівська (Колембівка)

Бр. Андрій Бакуч
28.01.93

Бр. Сашко (мисар)

с. Ігна Овчак

с. Маріяна Мелник-Моньковська

Ваша інспірація

Мелник-Моньковська

Тучко Віра

Мелник-Моньковська

О. Шинь

Корнелія

Мелник-Моньковська

Діана

Мелник-Моньковська

Деметрія

Мелник-Моньковська

С. Анна

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

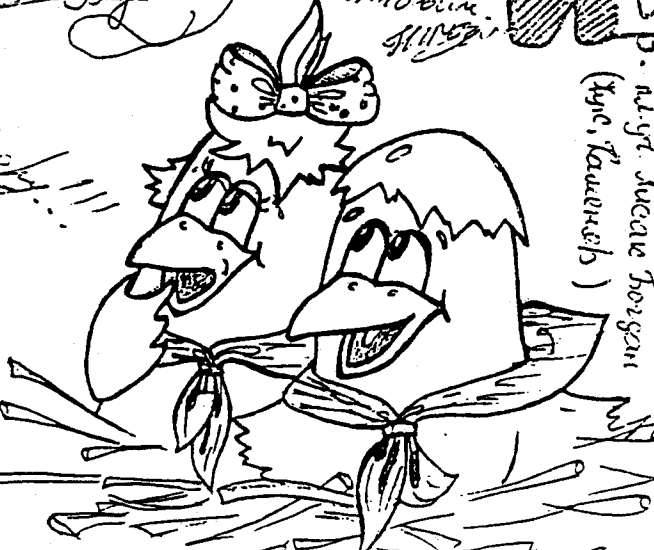
Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

Мелник-Моньковська

1993р. м.г.т. Іван Богдан (Львів, Каленів)

ТАБІР УЧЕНІ

Людмила Сашук

Сірі Орли пишуть...

31

18. X. 1993.

ДОБРОГО ДНЯ, ДОРОГІ ДРУЗІ!

Прошло літо. Минула пора таборів, мандрівок, зустрічей. Рівненська станиця провела табір УПН "Хочемо літати", який усім дуже сподобався. Кожен вечір ми намагалися провести ще краще, ніж попередній. Для цього крім вогників ми проводили вечір рекордів Гіннеса, де новацтво встановлювало найдивовижніші рекорди (хто найголосніше кричить, у кого найбільше подерте взуття, хто найкраще замітить звіра...) Був у нас пісенний фестиваль, за перемогу в якому рої отримали золотий, срібний і бронзовий диски. Всім запам'ятався "Вивих" - маскарада, де кожен рій показував казку навпаки: хороші герої ставали не дуже хорошими, а погані - добрими. Смішною й кумедною була естафета "Через тортурні до зірок", з нетрадиційними естафетами. Словом, було весело, був справжній новацький табір.

Дорогі братчики й сестрички, хотілося б знати, як пройшли табори у ваших станицях. Якщо ви проводили якісь цікаві ігри, змаги, вечорі, ми були б раді прочитати це в вашому журналі.

З вересня зайняття з новацтвом відновлюються. Справи в нас складаються гарно. Маємо нових два рої, формується друге гніздо. Один рій уже перейшов у юнацтво і деякі з них уже допомагали виховникам у таборі. -

Зі щирим привітом - сестрички Оксана Заліпська й Олеся Омельчук.

ГОТУЙСЬ!

ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ

ПРОЛІСОК

Я перша квіточка весни,
я пролісковий цвіт,
я пережив зимові сні
і знов родивсь на світ.
У мене очі голубі,
такі, як неба синь.
Росту між кленів, між дубів,
люблю і сонце, й тінь.
Зелені рученьки мої
листочками зовуть.
Я полюбив ліси, гаї,
живу іздавна тут.

М. Познанська

Годівники

Я ладнаю годівники
Для горобчика й снічки,
Для малого снігурця
Крихт насиплю і пшонця.
Прилітайте, друзі милі,
Не лякайтесь заметілі!

- Анатолій Камінчук

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТАРАСОВА МОГИЛА

Над Дніпром могила
З вітром говорила:
"Не забудьте кого то я
Для Вас схоронила!

Це не князь могучий,
На дніпровій кручі,
Замкнув очі утомлені
З походу ідуци.

Не козак хоробрий
В кождім бою добрий,
Не архирей, не затворник,
Чернець преподобний.

А співак найбільший
І найсміливіший,
Що всю красу України
Передив у вірші.

Славу України.
Зберіг від руїни,
Як гураган відим словом
Прогнав чорні тіни.

Був тим сонцем, діти,
Що в темряві світить,
Научив нас, що кохати
Й чого нам хотіти.

Хоч замкнув повіки
Житиме во віки,
Поки лляться в Чорне Море
Українські ріки.

Бо він на сторожі
Поклав слова Божі,
Не страшні вже для нас тепер
Удари ворожі.

х

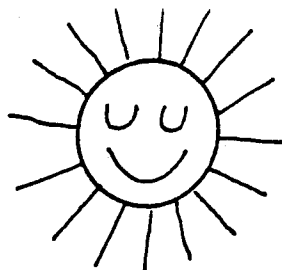
х

х

Над Дніпром могила
З вітром говорила:
"Не забудьте, кого то я
Для вас схоронила".

Орляча Розвага

У НОВАЦЬКОМУ ТАБОРІ

Виховник: "Чому треба дбати про чистоту тіла?"

Новак: "Бо коли руки брудні, то не можна смоктати палець"

/'Волинь'/

Вустиами маляти

* Внуки-дошкільнята гостюють у бабусі в селі. Молодший повідомляє:
— А Петрик сьогодні на черевках негарне слово зі стайні приніс!

* Трирічна Віка дивиться по телевізору змагання бігунів і питає:

— Що вони роблять?

— Біжать.

— А чому ви (показує на лідера) інших не почекає?

* Сашкові 4 роки. Він погано їсть, і йому говорять: «Не їстимеш — не виростеш».

— Мамо, а ти будеш їсти?

— Буду.

— І виростеш до стелі?

— Ні, я вже виросла.

— Тоді чому ти їж?

* Двоє малюків граються у дворі. Менший вдарила старшого відерком по голові.
— Що ти зробив? Тепер у мене буде землетрус мозку!

* Трирічний Олег запитує, що їдять коти:

— Ковбасу їдять?

— Так.

— А хліб?

— І хліб.

— А цукерки?

— Ні.

— У них що, діабет?

* Дідусь розмовляє з бабусею, а п'ятирічна Анничка зперто намагається привернути його увагу до себе:

— Дідусю, а дідусю! Ну послухай мене в очі!

Збрала Ірина НАЙДИЧ.

МУЗИКАНТ

Повів батько сина в музичну школу. Директор послухав малого та й каже батькові:

— Нічого не вийде: у вашого хлопця слуху нема.

— Як це нема?! — обурився батько. — Та ми коли кличемо їсти, то біжить аж пальці збиває.

ЧОЛОВІЧА РОЗМОВА

Хваляться двоє хлопчаків.

— Мій тато купив мені ровер!

— А мій купив мені вудку!

— Мій тато позичив у твого гроші!

— А мій тато твояму не віддасть!

Я ЩО, ГОЛОДНИЙ!

Зайшов чоловік до хлібного магазину. Набрал 99 бубликів.

Продавець йому:

— Та беріть уже сто...

— Я що, голодний?

Надіслав

Ігор РИХЛЕВИЧ.

м. Івано-Франківськ.

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!
Що таке КУПО? Лесь

ДОРОГИЙ ЛЕСЮ!

Це Конференція Українських Пластових Організацій - з'єднання всіх пластових організацій у цілому світі. Сьогодні до КУПО належать українські пластові організації в Україні, Австралії, Аргентині, Великій Британії, З'єдинених Стейтах Америки, Канаді, Німеччині, Польщі і Словаччині. На чолі КУПО стоїть Головна Пластова Булава, а контрольним органом є Головна Пластова Рада. Сорока.

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Як носити відзнаки новацьких уміlostей на однострою? Мірка

ДОРОГА МІРКО!

Відзнаки уміlostей новацтво носить на правому рукаві, нижче відзнак гнізда і роя, по три поруч себе. Сорока.

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Що таке: відкриття дня? Ромко

ДОРОГИЙ РОМКУ!

Так дехто неправильно називає ранішню збірку в таборі на молитву, підняття прапору, й наказ. Але за традицією в нас усе говорили: "Збірка на молитву". Тим підчеркаємо, що найважливішим є саме молитва. Той, хто придумав "відкриття дня" напевно не любив молитися. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Мій Чорноморець каже, що має дівчину в кожному порті. Люба

ДОРОГА ЛЮБО!

А ти йому скажи, що маєш моряка на кожному кораблі. Сорока

Ж Ж Ж

З М І С Т

ВІД РЕДАКЦІІ.....	1
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ	
Церемоніяли.....	2
Новацький однострій.....	4
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
І я, як батько.....	5
За лісом, за пралісом золота діжа сходить - І. Сенченко.....	5
Півень та павич.....	6
МАЙСТРУЄМО - Оксана Заліпська й Олеся Омельчук	
Кіт Мурко.....	7
Заєць паперовий.....	8
Пес Сірко.....	8
Паперові фігурки.....	9
Іграшки.....	10
Скринька.....	10
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Бог предвічний.....	11
Бог ся раждає.....	12
В Вифлеємі новина.....	13
Во Вифлеємі нині новина.....	13
ІГРОВИЙ КУТОК	
Міліціонер і злодій.....	14
Калатало.....	14
Вуж.....	14
Постава.....	15
Рохкай, свинко.....	15
Музичний гостинець.....	15
Ініціали.....	15
Ослячий хвіст.....	16
Вартовий.....	16
Горобці і статуї.....	16
Перегони назадьгузь.....	16
САМОДІЯЛЬНА ГРА	
Соловей.....	17
Кульбабка - Оксана Іваненко.....	19
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Зимом в лісі - О. Залеський.....	21
Січень.....	23
Лютий.....	24
РОЗГАДАЙТЕ? - Старий Орел.....	25
ПРИКАЗКИ.....	25
ВІСТІ З ПОЛЬЩІ	
Табір "Поточина" - Адріянна Бутрим.....	26
Світлини.....	27
Привіт.....	28
ВІСТІ ЗІ З. С. А.....	29
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	30
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	31
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
Годівники - Анатолій Камінчук.....	32
Пролісок - М. Познанська.....	32
Тарасова могила - Богдан Лепкий.....	32
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	33
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	34